

Näyttötutkinnon perusteet

**VARASTOALAN
AMMATTITUTKINTO
2006**

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

30/011/2006

**Velvoittavana
noudatettava**

Päivämäärä **5.6.2006**

Voimassaoloaika
1.8.2006 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta
Määräyksen antamiseen perustuu
L 631/1998 13 § 2 mom

Kumoaa määräyksen nro **47/011/2002**
Muuttaa määräystä nro

VARASTOALAN AMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt varastoalan ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.8.2006 lukien toistaiseksi.

Tutkintoon tai sen osaan valmistavan koulutuksen järjestäjän on laadittava ja hyväksyttävä koulutusta varten opetussuunnitelma noudattaen, mitä näissä tutkinnon perusteissa on määrätty. Ammattitaidon näytöt on järjestettävä osana valmistavaa koulutusta.

Tutkintotoimikunta, tutkinnon järjestäjä ja koulutuksen järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Pääjohtaja

KIRSI LINDROOS

Opetusneuvos

Markku Lappalainen

SISÄLLYSLUETTELO

1	Luku	
	NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET	7
1 §	Näyttötutkinnot	7
2 §	Näyttötutkintoihin valmistava koulutus	7
3 §	Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintosuoritusten arvioinnin yleiset perusteet	7
2	Luku	
	VARASTOALAN AMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN	8
1 §	Tutkinnon osat	8
3	Luku	
	VARASTOALAN AMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET	9
1 §	Tavarän vastaanotto	9
	a) Ammattitaitovaatimukset	9
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	9
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	9
2 §	Tavarän säilytys ja keräily	11
	a) Ammattitaitovaatimukset	11
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	12
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	12
3 §	Tavarän lähetys	14
	a) Ammattitaitovaatimukset	14
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	15
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	15
4 §	Varastoinnin ohjaus ja suunnittelu	18
	a) Ammattitaitovaatimukset	18
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	18
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	18
5 §	Tilaus-toimitusketju	20
	a) Ammattitaitovaatimukset	20
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	20
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	20
6 §	Esimiesvalmiudet	22
	a) Ammattitaitovaatimukset	22
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	22
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	23

7 §	Vaarallisten aineiden varastointi ja käsittely.....	24
	a) Ammattitaitovaatimukset.....	24
	b) Ammattitaidon osoittamistavat.....	24
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit.....	25
8 §	Varastotoimintoihin liittyvät ajojärjestelyt.....	26
	a) Ammattitaitovaatimukset.....	26
	b) Ammattitaidon osoittamistavat.....	26
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit.....	26
9 §	Yrittäjyys.....	27
	a) Ammattitaitovaatimukset.....	27
	b) Ammattitaidon osoittamistavat.....	28
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit.....	28

NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

1 § Näyttötutkinnot

Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia. Koulutuksessa, työelämässä ja harrastuksissa hankittua osaamista käsitellään yhtenä kokonaisuutena siten, että osaaminen voidaan hyödyntää tutkinnoissa vaaditun ammattitaidon näytöissä.

Näyttötutkinnot ovat rakenteeltaan modulaarisia. Ne muodostuvat työelämästä ja sen kehittymistarpeista johdetuista tehtäväkokonaisuuksista, joille on ominaista toiminnallisen ja tiedollisen perustan yhteisyys, ammattitaidon monipuolisuus sekä työprosessin ja sen tulosten yhdentyminen. Tutkinnon osa muodostaa ammatti-pätevyuden osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi ja arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Näytöt järjestetään ja suoritetaan joustavasti tutkinnon osa kerrallaan. Koko tutkinnon sijasta tavoitteena voi olla myös tietyn tai tiettyjen tutkinnon osien suorittaminen.

Ammattitaitovaatimusten kuvauksen perustana on pätevyystyyppitys, jonka katsotaan parhaiten soveltuvan ammattialalle. Kuvauksessa keskitytään ammatin ydintoimintojen vaatimuksiin, toimintaprosessien hallintaan ja laaja-alaiseen ammattikäytäntöön. Vaatimukset kattavat myös työelämässä tarvittavan kielitaidon ja sosiaaliset valmiudet.

2 § Näyttötutkintoihin valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei muodollisesti voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin erilaisen valmistavan koulutuksen yhteydessä.

Valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee vahvistaa opetussuunnitelma tutkin-tojen perusteiden mukaisesti. Koulutus ja siihen sisältyvät näytöt on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän velvollisuutena on järjestää näytöt osana valmistavaa koulutusta. Opiskelijan velvollisuutena on osallistua näyttöihin osana opintojaan.

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaan perustutkintoon sisältyvät yhteiset opinnot eivät ole pakollisia koulutuksessa, joka valmistaa näyttötutkintona suoritettavaan perustutkintoon. Niiden tavoitteet tulee ottaa kuitenkin soveltuvin osin huomioon opetussuunnitelmassa ja opetuksen järjestämisessä.

3 § Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintosuoritusten arvioinnin yleiset perusteet

Näyttöjen arviointi edellyttää järjestelmällistä aineiston keräämistä, päätöksentekoa ja dokumentointia tutkinnon suorittajan ammatillisista ja työtoimintavalmiuksista suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin ammattitaitovaatimuksiin ja arvioin-

tikriteereihin. Arvioinnin painopisteen tulee olla tekemisessä ja työssä toimimisessa. Taito tai osaaminen on arvioitava pääsääntöisesti suoraan vastaavasta työtoiminnasta.

Näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman realistinen. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä kuten havainnointia, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatinhallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota. Huomio tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan, työmenetelmien, työvälineiden ja materiaalien hallintaan sekä työprosessin hallintaan. Sekä arvioinnin kohteet että kriteerit johdetaan vastaavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia. Kriteereillä ilmaistaan kynnykset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.

2 Luku

VARASTOALAN AMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN

1 § Tutkinnon osat

Varastoalan ammattitutkintotodistuksen saaminen edellyttää yhteensä kuuden tutkinnon osan hyväksytyä suorittamista. Varastoalan ammattitutkinto muodostuu viidestä kaikille yhteisestä osasta ja yhdestä valinnaisesta osasta.

Yhteisinä pakollisina osina on suoritettava seuraavat viisi osaa:

- tavarán vastaanotto
- tavarán säilytys ja keräily
- tavarán lähetys
- varastoinnin ohjaus ja suunnittelu
- tilaus-toimitusketju

Lisäksi on suoritettava vähintään yksi seuraavista tutkinnon osista:

- esimiesvalmiudet
- vaarallisten aineiden varastointi ja käsittely
- varastotoimintoihin liittyvät ajojärjestelyt

Edellisten tutkinnon osien lisäksi tai erillisenä osatutkintona tutkinnon suorittaja voi suorittaa vapaavalintaisesti osan;

- yrittäjäyys

3 Luku

VARASTOALAN AMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

1 § Tavarahan vastaanotto

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja tuntee yrityksen päätuotteet ja tuoteryhmät sekä tietää mistä ja milloin tavaraa saapuu. Hän tuntee yrityksen päätuotteiden ja tuoteryhmien hyväksyttävän laatutason sekä osaa täyttää laatupöytäkirjan tarvittaessa. Tutkinnon suorittaja tunnistaa saapuvan lähetyksen käsittely- ja varoitusmerkinnät ja noudattaa niitä työssään. Hän osaa etsiä vaarallisten aineiden käsittelyyn liittyvät turvallisuusohjeet rahtikirjasta. Tutkinnon suorittaja toimii oikein havaitessaan näkyvän tai piilevän vahingon sekä osaa jäljittää puutteellisen lähetyksen.

Tutkinnon suorittaja tuntee yleisimmät tavarahan vastaanoton apuvälineet ja -laitteet ja käyttää niitä turvallista ja ergonomista työtapaa noudattaen. Hän tuntee sekä standardien mukaisten kuormalavojen että muiden pakkausten palautus- ja vaihtojärjestelmien keskeiset toimintaperiaatteet ja noudattaa yrityksen käytäntöä työssään.

Tutkinnon suorittaja tuntee yrityksen ympäristönsuojeluohjeet pakkausmateriaalin ja -tätteen talteenotosta ja lajittelusta sekä noudattaa niitä sekä ohjeiden mukaista siisteyttä ja järjestystä työssään. Hän tunnistaa tehtäviensä työturvallisuusriskit ja on suorittanut työturvallisuuskoulutuksen. Hän tuntee hävikin syntymisen syyt sekä välttää niitä työssään. Tutkinnon suorittaja ymmärtää asiakaspalvelun merkityksen ja toimii oikein asiakaspalvelutehtävissä.

Tutkinnon suorittaja osaa tehdä saapumisilmoituksen ja siirtää saapumistiedot varastokirjanpitojärjestelmään tilaustietojen päivityksen avulla.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääasiassa todellisessa varastotyöympäristössä tavantomaisten tavarahan vastaanoton työtehtävien yhteydessä. Varastokirjanpitojärjestelmän hallinta voidaan osoittaa myös muualla kuin varastotyöympäristössä. Näyttöä voidaan täydentää yrityksen suoritetilastojen tietojen, erillisten kirjallisten selvitysten, kehitystehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittajan arvioinnissa tulee erikoisesti kiinnittää huomio seuraaviin arvioinnin kohteisiin:

- yrityksen tärkeimpien tuotteiden/tuoteryhmien tuntemus
- tavarahan vastaanoton työmenetelmien, työvälineiden ja koneiden hallinta

- tehtyjen työtapa- ja menetelmävalintojen perustelu- ja arviointikyky sekä ohjauksen ja valvonnan tarve
- näkyvän ja piilevän vahingon käsittelytaito
- standardien mukaisten kuormalavojen ja muiden pakkausten käsittelytaito
- tehokas ja taloudellinen työskentelytaito
- työturvallisuuden, ympäristönsuojeluohjeiden ja ergonomisen työtavan hallinta
- varastokirjanpitojärjestelmän käyttö tavarantoimitusvaihtoimissa

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tunnistaa yrityksen tärkeimmät tuotteet tai tuoteryhmät ja niiden laskentayksiköt tavarantoimitustapahtumassa sekä yksiköi saapuvan tavarantoimituksen oikein jatkokäsittelytoimenpiteitä varten
- osaa suunnitella ja perustella tavarantoimitustyössä tekemiään ratkaisuja ja kone/laitevalintoja sekä löytää työstään kehittämisen kohteita/mahdollisuuksia
- työskentelee itsenäisesti oikeilla työmenetelmillä ja -välineillä eikä tarvitse ohjausta ja valvontaa työssään
- tekee varauman oikein ja oikea-aikaisesti
- tekee oikeat toimenpiteet oikea-aikaisesti havaitessaan piilevän vahingon
- osaa jäljittää puutteellisen lähetyksen
- käsittelee standardien mukaisia kuormalavoja ja muita käytettäviä pakkauksia yrityksen käytännön mukaisesti niitä vahingoittamatta
- noudattaa saapuvan tavarantoimituksen laatuohjeistusta, varoitus- ja käsittelymerkintöjä
- osaa etsiä vaarallisten aineiden käsittelyyn liittyvät turvallisuusohjeet rahtikirjasta ja noudattaa niitä
- tekee tavarantoimitustehtävät laadukkaasti, järjestelmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti sekä ammattimaisella joutuisuudella turvallista työtapaa noudattaen
- työskentelee oikein asiakaspalvelutehtävissä
- työskentelee ergonomisesti oikein sekä noudattaa hyvää siisteyttä ja järjestystä työssään
- osaa käyttää yrityksen varastokirjanpitojärjestelmää tavarantoimitusvaihtoimissa, mm. päivittää saldot ja tulostaa osoituksen varastoon.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei tunne yrityksen tuotteita tai tuoteryhmiä eikä yleisimpiä saapuvan tavarantoimituksen laskentayksiköitä
- ei osaa perustella tavarantoimitustyössä tekemiään ratkaisuja eikä löydä

työstään kehittämisen kohteita/mahdollisuuksia

- ei osaa valita oikeita työmenetelmiä tai koneiden/laitteita, eikä suorita työtehtäviään täysin itsenäisesti vaan tarvitsee vielä ohjausta ja valvontaa työssään
- ei ymmärrä varauman merkitystä ja usein laiminlyö sen laatimisen
- ei ilmoita piilevästä vahingosta sekä käsittelee huolimattomasti ja vahingoittaen standardien mukaisia kuormalavoja ja muita käytettäviä pakkauksia
- jättää usein huomiotta tavarantoimitus- ja käsittelymerkintöjen noudattamisen
- ei tunne rahtikirjaan merkittäviä vaarallisten aineiden kuljettamiseen liittyviä turvallisuusohjeita
- ei toimi tavarantoimituksessa järjestelmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti sekä työn suoritus tapahtuu hitaasti ja työturvallisuudesta piittaamattomasti
- ei toimi oikein asiakaspalvelutehtävissä
- ei noudata siisteyttä ja järjestystä työssään eikä tunne ergonomista työtapaa
- ei osaa käyttää yrityksen varastokirjanpitojärjestelmää tavarantoimituksessa.

2 § Tavarantoimitus ja keräily

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja tuntee varastoinnin yleisimmän säilytyskaluston ja sen soveltuvuuden erilaisten tuotteiden varastointiin ja osaa perustella yrityksen säilytyskalustoratkaisuja. Hän tuntee yrityksen ohjeet säilytysyksiköiden muodostamisesta sekä valitsee varastointiin soveltuvan säilytysyksikön/kuormalavan. Hän tuntee yrityksen varastoalueet ja varasto-osoitejärjestelmän muodostamisperiaatteet sekä löytää oikean osoitteen varastosta.

Tutkinnon suorittaja tuntee yrityksensä tuoteryhmät, joiden varastointi poikkeaa tavanomaisesta varastoinnista sekä osaa tulkita käyttöturvallisuustiedotteen tietoja. Hän tietää miten em. tuotteita käsitellään ja osaa seurata, että erikoisvarastointivaatimukset toteutuvat. Tutkinnon suorittaja tietää myös miten toimitaan, kun erikoisvarastointivaatimukset eivät ole toteutuneet ja tuote on kärsinyt vaurioita. Hän osaa tehdä oikeat toimenpiteet epäkuranteille tuotteille.

Tutkinnon suorittaja tuntee keräiltävät yksiköt ja tekee keräilyn oikein ja oikea-aikaisesti yhdistellen keräilyjä lähetys- ja asiakaskohtaisesti. Hän valitsee tehtävän mukaiset työmenetelmät, koneet ja laitteet sekä tehokkaan siirto/keräilyreitit. Tutkinnon suorittaja tuntee oikeat työasennot ja ergonomian merkityksen työssään sekä noudattaa saamiaan työskentely-, nosto- ja käsittelyohjeita. Hän löytää keräiltävien tuotteiden varapaikat ja täydentää keräilypaikat itsenäisesti. Tutkinnon suorittaja osaa siirtää keräily- tai varastosiirotiedot varastokirjanpitojärjestelmään saldopäivityksen avulla.

Tutkinnon suorittaja tietää ajankäytön, oikeellisuuden ja tarkkuuden vaikutuk-

sen keräilykustannuksiin sekä asiakaspalvelutasoon. Hän tuntee varaston laadunhallinnan periaatteet ja laadun seurannan mittarit ja osaa arvioida oman työnsä laadun tason. Tutkinnon suorittaja tuntee hävikin syntyminen syyt varastossa ja minimoi hävikin syntyminen omassa työssään.

Tutkinnon suorittaja osaa tehdä varaston inventoinnin sekä kiertävänä että kertainventointina oikein ja oikea-aikaisesti. Hän tuntee saldojen oikeellisuuden merkityksen koko yrityksen toiminnalle, osaa selvittää saldoeroja sekä pystyy välttämään saldovirheiden syntyä omassa työssään.

Tutkinnon suorittaja tuntee trukinkuljettajan vastuut, velvollisuudet ja oikeudet sekä noudattaa niitä työssään. Hän tuntee työpaikkansa trukkilikenteen olosuhteet ja ajo-ohjeet, trukin kuljettamiseen liittyvät työturvallisuusmääräykset ja henkilöstöihin liittyvät säädökset sekä noudattaa niitä työssään. Tutkinnon suorittaja osaa ajaa vastapaino-, työntö- tai tukipyörätrukkia ympäristöään, kanssa-työntekijöitään tai taakkaa vaarantamatta tai vahingoittamatta sekä tekee vastuuntuntoisesti trukin päivittäisen ajoonlähtötarkastuksen sekä vastuulle annettujen trukin päivittäishuollot.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääasiassa todellisessa varastotyöympäristössä tavanomaisten tavaran säilytykseen, inventointiin ja keräilyyn liittyvien työtehtävien yhteydessä. Vaadittava trukinajotaito ja varastokirjanpitojärjestelmän hallinta voidaan osoittaa myös muualla kuin varastotyöympäristössä. Näyttöä voidaan täydentää yrityksen suoritustietojen, erillisten kirjallisten selvitysten, kehitystehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittajan arvioinnissa tulee erikoisesti kiinnittää huomio seuraaviin arvioinnin kohteisiin:

- yrityksen tärkeimpien tuotteiden/tuoteryhmien tuntemus
- tavaran säilytyksen ja keräilyn työmenetelmien, työvälineiden ja koneiden hallinta
- tehtyjen työtapo- ja menetelmävalintojen perustelu- ja arviointikyky
- ohjauksen ja valvonnan tarve
- varasto-osoitteiden tuntemus ja keräilypaikkojen täydennys
- oikeiden varasto-olosuhteiden valvonta
- tehokkaan keräilyreitien valinta ja taloudellinen työskentelytaito
- keräily- tai lähetysyksiköiden koostaminen
- inventoinnin suorittaminen sekä saldoerojen havaitseminen ja raportointi
- trukinajotaito
- työturvallisuuden, ympäristönsuojeluohjeiden ja ergonomisen työtavan hallinta

- varastokirjanpitojärjestelmän käyttö tavaran säilytys- ja keräilytoiminnoissa

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tuntee yrityksen tärkeimmät tuotteet tai tuoteryhmät ja niiden säilytys- ja laskentayksiköt
- tuntee yrityksen poikkeavia varasto-olosuhteita edellyttävät tärkeimmät tuotteet/tuoteryhmät ja osaa valvoa, että oikeat varastointiolosuhteet toteutuvat
- osaa tulkita käyttöturvallisuustiedotteen tietoja
- osaa tehdä oikeat toimenpiteet epäkuranteille tuotteille
- osaa suunnitella ja perustella tavaran säilytys- ja keräilytapahtuman aikana tekemiään ratkaisuja ja kone/laitevalintoja sekä löytää työstään kehittämisen kohteita/mahdollisuuksia
- työskentelee itsenäisesti oikeilla työmenetelmillä ja -välineillä eikä tarvitse ohjausta ja valvontaa työssään
- tuntee yrityksen varastointialueet, säilytyskaluston ja varasto-osoitteiden muodostumisen periaatteet sekä osaa perustella säilytyskaluston valinnan
- tuntee tuotteiden varapaikat sekä täydentää keräilypaikat itsenäisesti ja oikea-aikaisesti
- valitsee tehokkaan keräilyreitit sekä tekee keräilyt järjestelmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti sekä ammattimaisella joutuisuudella turvallista työtappaa noudattaen
- tekee keräilyn laadullisesti oikein, oikea-aikaisesti ja osaa yhdistellä keräilyjä oikein asiakas- ja tilauskohtaisesti
- välttää hävikin ja saldoerojen syntymistä työssään sekä raportoi aktiivisesti havaitsemistaan saldoeroista
- tuntee inventoinnissa tarvittavat ohjaustiedot sekä jatkuvan että kertainventoinnin rutiinit, inventoinnin valmistavat toimenpiteet sekä inventoinnin apuvälineet ja tekee saamansa inventointitehtävät vähin virhein
- osaa ajaa vastapaino-, työntömasto- tai tukipyörätrunkkia ympäristöään, kanssatyöntekijöitään tai taakkaa vaarantamatta tai vahingoittamatta
- tekee trukin päivittäisen ajonlähtötarkastuksen sekä vastuulleen annetut trukin päivittäishuollot vastuuntuntoisesti
- noudattaa hyvää siisteyttä ja järjestystä työssään
- osaa selvittää saldoeroja sekä siirtää keräily- tai varastosiirtotiedot varastokirjanpitojärjestelmään saldopäivityksen avulla.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- tuntee heikosti yrityksen tärkeimmät tuotteet tai tuoteryhmät sekä niiden säilytys- ja laskentayksiköt

- tuntee heikosti yrityksen poikkeavia varasto-olosuhteita edellyttävät tuotteet/ tuoteryhmät eikä aina valvo, että oikeat varastointiolosuhteet toteutuvat
- ei osaa tulkita käyttöturvallisuustiedotteen tietoja
- ei osaa tehdä oikeita toimenpiteitä epäkuranteille tuotteille
- ei osaa perustella tavaran säilytys- ja keräilytyön aikana tekemiään ratkaisuja eikä löydä työstään kehittämisen kohteita/mahdollisuuksia
- ei osaa valita oikeita työmenetelmiä tai koneita/laitteita eikä työskentele täysin itsenäisesti vaan tarvitsee vielä ohjausta ja valvontaa työssään
- tuntee heikosti yrityksen varastointialueet, säilytyskaluston ja varasto-osoitteiden muodostumisen periaatteet eikä osaa selkeästi perustella säilytyskaluston valintaa
- ei tunne hyvin tuotteiden varapaikkoja ja vaatii selkeää, erillistä ohjeistusta täydentääkseen keräilypaikat
- ei osaa valita tehokasta keräilyreittiä eikä tee keräilytehtäviä järjestelmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti vaan hitaasti ja usein työturvallisuusohjeista piittaamatta
- keräilyn oikeellisuus ja oikea-aikaisuus on puutteellista ja keräilyjen yhdistelyssä tilaus- ja asiakaskohtaisesti on usein virheitä
- ei ymmärrä hävikin ja saldoerojen syntymisen ehkäisyn merkitystä varastotaloudelle ja asiakaspalvelulle sekä jättää usein raportoimatta havaitsemistaan saldoeroista
- tekee saamansa inventointitehtävät usein virheellisesti
- ajaa vastapaino-, työntö- tai tukipyörätrunkkia tehottomasti, ympäristöään, kansatyöntekijöitään tai taakkaa vaarantaen tai vahingoittaen
- laiminlyö usein trukin päivittäisen ajoonlähtötarkastuksen ja vastuulleen annettujen trukin päivittäishuoltojen suorituksen
- ei noudata siisteyttä ja järjestystä työssään
- ei osaa käyttää yrityksen varastokirjanpitojärjestelmää tavaran keräilytietojen päivitykseen eikä osaa selvittää saldoeroja.

3 § Tavarán lähetyk

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisille tuotteille soveltuvia pakkausmateriaaleja ja pakkausvaihtoehtoja. Hän tuntee yleisimmät koti- ja kansainväliset logistiikkapalveluvaihtoehdot. Tutkinnon suorittaja tuntee pakkausten standardin mukaisen mitoituksen ja moduloinnin periaatteet sekä eri kuljetuspalveluvaihtoehtojen yleisimmät vaatimukset kappale-tavaran pakkaamiselle. Hän osaa valita kullekin lähetykselle oikean pakkausmateriaalin ja pakkaustavan asiakasohjeiden mukaan.

Tutkinnon suorittaja tuntee tyypillisimmät pakkaamon apuvälineet ja laitteet ja käyttää niitä turvallisesti ja ergonomista työtapaa noudattaen lähetystä vahingoittamatta tai materiaalia hukkaamatta. Hän osaa mitata ja punnita lähetysten sekä määrittää sen rahditusperusteet kotimaan kappaletavaraliikenteessä.

Tutkinnon suorittaja noudattaa yrityksen ympäristöohjeita pakkaamisessa, pakkausmateriaalin käytössä ja talteenotossa sekä ohjeita siisteyden ja järjestyksen ylläpidosta työskentelypisteessään. Hän tuntee sekä standardien mukaisten kuormalavojen että muiden pakkausten palautus- ja vaihtojärjestelmien keskeiset toimintaperiaatteet ja noudattaa yrityksen käytäntöä työssään.

Tutkinnon suorittaja tuntee lähettäjän ja rahdinkuljettajan vastuut tiekuljetus-sopimuslain mukaisesti. Hän osaa määrittää taulukon avulla vaarallisten aineiden yhteenkuormauskiellot ja laatia rahtikirjan myös vaarallisten aineiden kuljetamisessa. Tutkinnon suorittaja tekee kollien ja kuljetuspakkausten osoite-, varoitus- ja käsittelymerkinnät oikein annettuja ohjeita noudattaen.

Tutkinnon suorittaja tuntee kappaletavarakuorman sijoittamisen ja varmistamisen periaatteet. Hän tietää miten hyvä kappaletavakuorma tehdään ja varmistetaan tieliikennelain edellyttämään varmuuteen ennen kuljetuksen aloittamista.

Tutkinnon suorittaja osaa käyttää yrityksen tietojärjestelmää osoitetietojen ja rahtikirjojen tulostamiseen. Hän osaa siirtää lähetystiedot varastokirjanpitojärjestelmään lähetystietojen päivityksen avulla. Tutkinnon suorittaja ymmärtää asiakaspalvelun merkityksen ja toimii oikein asiakaspalvelutehtävissä, mm. osaa jäljittää kadonneen lähetysten.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisessa varastotyöympäristössä tavantomaisten tavarankuljetuksen ja lähettämisen liittyvien työtehtävien yhteydessä. Varastokirjanpitojärjestelmän hallinta voidaan osoittaa myös muualla kuin varastotyöympäristössä. Näyttöä voidaan täydentää yrityksen suoritustietojen, erillisten kirjallisten selvitysten, kehitystehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittajan arvioinnissa tulee erikoisesti kiinnittää huomio seuraaviin arvioinnin kohteisiin:

- yrityksen tärkeimpien tuotteiden/tuoteryhmien sekä asiakkaiden tuntemus
- tavarankuljetuksen ja lähettämisen työmenetelmien, työvälineiden ja koneiden hallinta
- tehtyjen työtapojen ja menetelmävalintojen perustelu- ja arviointikyky
- ohjauksen ja valvonnan tarve
- oikeiden pakkausmateriaalien valinta, pakkaustekniikan ja pakkausten merkitsemisen hallinta
- lähetysten punnitseminen, mittaaminen ja rahditusperusteiden määrittäminen

- lähettäjän vastuut ADR-kuljetuksissa ja yhteenkuormauskiellon määrittäminen
- lähetysdokumenttien laatiminen
- standardien mukaisten kuormalavojen ja muiden pakkausten käsittelytaito
- kappaletavarakuorman sijoittaminen ja varmistaminen
- tehokas ja taloudellinen työskentelytaito
- työturvallisuuden, ympäristönsuojeluohjeiden ja ergonomisen työtavan hallinta
- tietojärjestelmän käyttö tavarankuljetustoiminnoissa

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tuntee yrityksen tärkeimmät tuotteet tai tuoteryhmät sekä asiakkaat
- osaa suunnitella ja perustella tavarankuljetuksen pakkaamisessa tekemiään ratkaisuja ja kone/laitevalintoja sekä löytää työstään kehittämisen kohteita/mahdollisuuksia
- työskentelee itsenäisesti oikeilla työmenetelmillä ja -välineillä eikä tarvitse ohjausta ja valvontaa työssään
- valitsee kullekin lähetykselle oikean pakkausmateriaalin ja pakkaustavan asiakasohjeiden ja tuotteen ominaisuuksien mukaan myös mahdollisissa ADR-kuljetuksissa
- pakkaa tavarankuljetusta laadukkaasti, järjestelmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti sekä ammattimaisella joutuisuudella turvallista työtapaa noudattaen
- noudattaa yrityksen ympäristöohjeita pakkaamisessa, pakkausmateriaalin käytössä ja talteenotossa sekä ohjeita siisteyden ja järjestyksen ylläpidosta työskentelyympäristössään
- osaa mitata ja punnita lähetysten sekä määrittää rahtiperusteet kotimaan kappaletavaraliikenteessä
- merkitsee kollit ja kuljetuspakkaukset asiakasohjeiden ja tuotteen ominaisuuksien mukaisesti
- käsittelee standardien mukaisia kuormalavoja ja muita käytettäviä pakkauksia yrityksen käytännön mukaisesti niitä vahingoittamatta
- tietää lähettäjän vastuut ADR-kuljetuksissa ja osaa määrittää taulukon avulla vaarallisten aineiden yhteenkuormauskiellot
- osaa laatia rahtikirjan oikein myös ADR-kuljetuksissa
- osaa perustella yrityksen logistiikkapalveluvaihtoehtojen valinnat
- pakkaa kappaletavarankuljetuksen oikeaan järjestykseen ja sitovasti kuormalavalle, rullakkoon tai häkkiin lähetystä vahingoittamatta
- tuntee kuljetusvahinkojen syntyminen syyt ja keinoja niiden estämiseksi
- tietää miten hyvä kappaletavarakuorma tehdään ja varmistetaan tieliikenne-

lain edellyttämään varmuuteen

- osaa käyttää yrityksen tietojärjestelmää tavarán lähetystoiminnoissa, mm. tulostaa osoitetarroja ja rahtikirjoja sekä siirtää lähetystiedot varastokirjanpitojärjestelmään saldopäivityksen avulla
- toimii oikein asiakaspalvelutilanteissa
- osaa jäljittää kadonneen lähetyksen.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei tunne hyvin yrityksen tärkeimpiä tuotteita tai tuoteryhmiä ja asiakkaita
- ei osaa perustella tavarán pakkaamisessa tekemiään ratkaisuja eikä löydä työstään kehittämisen kohteita tai mahdollisuuksia
- ei valitse oikeita työmenetelmiä tai koneita/laitteita eikä suorita työtehtäviään täysin itsenäisesti vaan tarvitsee vielä ohjausta ja valvontaa työssään
- ei osaa valita oikeaa pakkausmateriaalia ja pakkaustapaa eikä tunne pakkauksiin liittyvää ohjeistusta mahdollisissa ADR-kuljetuksissa
- tavarán pakkaamisen järjestelmällisessä ja tarkoituksenmukaisessa hallinnassa on selkeitä puutteita ja työn suoritus tapahtuu hitaasti ja työturvallisuudesta piittaamattomasti
- jättää usein noudattamatta yrityksen ympäristöohjeet pakkaamisesta, pakkausmateriaalin käytöstä ja talteenotosta sekä ohjeet siisteyden ja järjestyksen ylläpidosta työskentelypisteessään
- tekee usein virheitä lähetyksen mittaamisessa ja punnitsemisessa eikä osaa määrittää rahditusperusteita kotimaan kappaletavaliikenteessä
- ei merkitse asiakasohjeiden ja tuotteen ominaisuuksien mukaisesti kolleja ja kuljetuspakkauksia
- käsittelee huolimattomasti ja vahingoittaen standardien mukaisia kuormalavoja ja muita käytettäviä pakkauksia
- ei tunne ollenkaan lähettäjän vastuita ADR-kuljetuksissa eikä osaa määrittää taulukon avulla vaarallisten aineiden yhteenkuormauskieltoja
- laatii rahtikirjan puutteellisesti
- tekee lähetyksen koostamisen huolimattomasti ja väärään järjestykseen kuormalavalle, rullakkoon tai häkkiin
- tuntee heikosti kuljetusvahinkojen syntymisen syitä eikä tiedä miten kuljetusvahinkojen syntymistä voidaan estää
- ei tiedä miten hyvä kappaletavakuorma tehdään ja varmistetaan tieliikennelain edellyttämään varmuuteen
- ei tunne yrityksen käyttämiä logistiikkapalveluja eikä osaa käyttää yrityksen tietojärjestelmää tavarán lähetystoiminnoissa
- ei osaa toimia oikein asiakaspalvelutehtävissä
- ei osaa jäljittää kadonnutta lähetystä.

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja ymmärtää keskeisimmät syyt varastoinnin tarpeeseen ja tuntee varastoinnin sijainnin määrittämiseen liittyvät pääperiaatteet. Hän ymmärtää varaston ohjauksen periaatteet ja tuntee yleisimpien varastoinnin tunnuslukujen tehtävät varastoinnin ohjauksessa. Tutkinnon suorittaja tuntee yleisimmät varaston täydennysmenetelmät ja syyt, jotka vaikuttavat varmuusvaraston tasoon.

Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisten tuoteryhmien asettamia vaatimuksia säilytysolosuhteille ja -kalustolle sekä tavarankäsittelyn koneille ja laitteille. Hän tietää menetelmiä, joilla varastoitavien tuotteiden merkitys yritykselle määritetään, esimerkiksi ABC-analyysin suorittamisen perusteet. Tutkinnon suorittaja tietää yleisimmät hyllytys- ja keräilyperiaatteet ja sekä niiden että tuotteen merkityksen ja ominaisuuksien vaikutuksen tuotteiden sijoitteluun varastossa.

Tutkinnon suorittaja tuntee varastointikustannukset ja osaa muodostaa kokonaisnäkemyksen varastoinnin kustannusvaikutuksista yrityksen talouteen. Hän ottaa taloudellisuusnäkökulman huomioon jokapäiväisessä toiminnassaan varastotyössä. Tutkinnon suorittaja ymmärtää varastotyön laadun ja varaston palveluasteen merkityksen asiakastyytyväisyyden luomisessa ja toimii työssään asiakaslähtöisesti.

Tutkinnon suorittaja tuntee varaston suunnittelun lähtökohdat. Hän osaa perustella säilytyskalustoratkaisuja sekä tehdä yksinkertaisia varaston layout- ja työnkulkukaavioita.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisessa varastotyöympäristössä tavanomaisten varastotyötehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää yrityksen suoritetilastojen tietojen, erillisten kirjallisten selvitysten, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearviointin avulla.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittajan arvioinnissa tulee erikoisesti kiinnittää huomio seuraaviin arvioinnin kohteisiin:

- yrityksen tärkeimpien tuotteiden tai tuoteryhmien sekä asiakkaiden tuntemus
- yrityksen varasto-olosuhteiden tuntemus
- varaston ohjauksen yleisimpien tunnuslukujen tuntemus
- ratkaisujen perustelukyky
- oman työn laatu ja taloudellinen työskentelytapa

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa perustella yrityksen varaston tai varastojen sijaintipäätökset
- tietää yrityksen varastoitavien nimikkeiden määrän

- tietää yrityksen varaston arvon, tärkeimpien tuotteiden kierto- nopeuden sekä varaston palveluasteen
- tietää varaston ohjauksen tunnuslukujen käytännön sovelluksia yrityksen varaston ohjauksessa
- tietää yrityksen tärkeimpien tuotteiden/tuoteryhmien täydennysmenetelmät ja osaa perustella varmuusvaraston tasot
- osaa selvittää yrityksen jälkitoimituskäytännön ja perustella sen
- tietää miten yrityksen varaston täyttöastetta seurataan ja tietää mikä se on tietyllä hetkellä
- tietää ABC-analyysin käytännön sovelluksia varastossa
- ymmärtää miten oma työ vaikuttaa yrityksen varastointikustannuksiin
- tuntee varastotyön laadun yleisimmät mittarit ja tietää miten yrityksen varastotyön laatua mitataan
- osaa arvioida oman työnsä laadun tason suhteessa yrityksen varastotyön laadun mittareihin
- tietää mitkä asiat vaikuttavat varastoitavien nimikkeiden tilantarpeen määrittämiseen yrityksen varastossa
- osaa laatia työprosessikuvauksen tavaran vastaanotosta tavaran lähettämiseen
- osaa perustella yrityksen varaston layout-ratkaisut ja tuotteiden sijoittelun varastossa.

Suoritus on hylätty, jos tutkinnon suorittaja

- ei osaa perustella yrityksen varaston tai varastojen sijaintipäätöksiä
- tuntee heikosti yrityksen varastoitavien nimikkeiden määrän
- tuntee heikosti yrityksen varaston arvon, tärkeimpien tuotteiden kierto- nopeuden sekä varaston palveluasteen
- ei tiedä varaston ohjauksen tunnuslukujen käytännön sovelluksia yrityksen varaston ohjauksessa
- ei tunne yrityksen tärkeimpien tuotteiden/tuoteryhmien täydennysmenetelmiä eikä osaa perustella varmuusvaraston tasoja
- ei osaa selvittää yrityksen jälkitoimituskäytäntöä
- ei tunne yrityksen varaston täyttöasteen seurantamenetelmää
- ei tiedä ABC-analyysin käytännön sovelluksia varastossa
- ei tiedä miten oma työ vaikuttaa yrityksen varastointikustannuksiin
- ei tiedä miten yrityksen varastotyön laatua mitataan eikä osaa arvioida oman työnsä laadun tasoa
- ei tiedä mitkä asiat vaikuttavat varastoitavien nimikkeiden tilantarpeen määrittämiseen yrityksen varastossa

- ei osaa laatia työprosessikuvausta tavarantoimituksesta tavarantoimitukseen
- ei osaa perustella yrityksen varaston layout-ratkaisuja eikä tuotteiden sijoittelua varastossa.

5 § Tilaus-toimitusketju

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja tuntee yrityksen perustoiminnot ja sidosryhmät yleisellä tasolla sekä yrityksen organisaation perusrakenteen ja sen toiminnan päätöksenteon kanalta. Hän tietää tilaus-toimitusketjun keskeiset vaiheet ja ymmärtää kokonaisvaltaisen suunnittelun merkityksen yrityksen toiminnan ohjauksessa. Tutkinnon suorittaja tuntee yleisimmät tuotannon/ toiminnan ohjauksen periaatteet. Hän tuntee erilaisia jakelutievaihtoehtoja ja oman yrityksensä jakelutiet sekä koti- että kansainvälisillä markkinoilla.

Tutkinnon suorittaja ymmärtää laatu-, ympäristö- sekä työterveys- ja -turvallisuusjärjestelmien ja niiden tavoitteiden merkityksen tilaus-toimitusketjun eri vaiheissa sekä noudattaa annettuja toimintatapoja ja ohjeita työssään.

Tutkinnon suorittajalla on kokonaisnäkemys yrityksen taloudenhoidosta ja tulokseen vaikuttavista tekijöistä sekä yrityksen pitämisestä kilpailukykyisenä toimialallaan. Hän tuntee myös materiaalitoimintojen kustannusvaikutukset yrityksen talouteen ja ottaa taloudellisuuskulman huomioon omassa toiminnassaan. Tutkinnon suorittaja tuntee yleisimmät toimituslausekkeet sekä koti- että kansainvälisessä kaupassa. Hän tuntee yrityksen toimintaan liittyvät riskit sekä keinoja yritysrisikien hallintaan.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamista osoitetaan tekemällä yritystä hyödyttävä kehitystyö materiaali-toimintoihin liittyvästä vapaavalintaisesta aiheesta sekä selvittämällä yrityksen toimintaa todellisessa varastotyöympäristössä tavanomaisten varastotyötehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearviointin avulla.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittajan arvioinnissa tulee erikoisesti kiinnittää huomio seuraaviin arvioinnin kohteisiin:

- yritystoiminnan periaatteiden tuntemus
- oman organisaation toiminnan tuntemus
- tilaus-toimitusketjun keskeisten vaiheiden tuntemus
- yrityksen toimintajärjestelmän tuntemus
- kannattavan yritystoiminnan lähtökohtien ymmärtäminen

- logistiikkakustannusten syntyminen ja hallinnan ymmärtäminen
- kyky osallistua oman työn/työryhmän työn kehittämiseen

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- käyttää yritystoiminnan kuvauksessa oikeita termejä/käsitteitä luontevasti ja oikeissa asiayhteyksissä
- tuntee yrityksen arvot ja kulttuurin sekä ymmärtää miten ne näkyvät esimerkiksi johtamistavassa tai tavassa toimia
- tuntee yrityksen toiminta-alueen (markkina-alueen) sekä tärkeimmät tuotteet/palvelut
- tuntee yrityksen toiminnan/tuotannonohjauksen periaatteen
- ymmärtää ajanhallinnan merkityksen tilaus-toimitusketjussa
- osaa selvittää yrityksen hankinta- ja toimituspolitiikkaa sekä tärkeimmät toimittajat ja asiakkaat/asiakasryhmät
- tietää miten toimittaja-, alihankkija- ja asiakasyhteistyön laatua arvioidaan
- tuntee yrityksen jakelutievaihtoehdot koti- ja kansainvälisillä markkinoilla
- tuntee yrityksen laatu/ympäristö/työturvallisuuspolitiikan tavoitteita ja niiden tärkeimmät käytössä olevat mittarit sekä osaa arvioida omaa työtään suhteessa mittareihin
- tietää mistä tekijöistä logistiikkakustannukset muodostuvat ja miten oman työn suoritus niihin vaikuttaa
- osaa tulkita sidotun pääoman tuottoastetta materiaalitoimintojen näkökulmasta
- tietää yrityksen yleisimmin käyttämien toimituslausekkeiden merkityksen käytännössä
- tietää yrityksen yleisimmin käyttämät keinot yritysriskien hallintaan
- tuntee oman työnsä tai työryhmän toiminnan tavoitteet ja kykenee osallistumaan materiaalihallinnon kehittämistyöhön.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei osaa käyttää yritystoiminnan kuvauksessa oikeita termejä tai käsitteitä oikeissa asiayhteyksissä
- ei osaa selvittää yrityksen arvoja eikä miten ne näkyvät johtamistavassa tai tavassa toimia
- ei tunne yrityksen toiminta-aluetta eikä tärkeimpiä tuotteita/palveluja
- ei tunne yrityksen toiminnan/tuotannonohjauksen periaatetta
- ei tunne ajanhallinnan merkitystä tilaus-toimitusketjussa
- ei osaa selvittää yrityksen hankinta- ja toimituspolitiikkaa, ei tunne tärkeimpiä toimittajia ja asiakkaita

- ei tiedä miten toimittaja-, alihankkija- ja asiakasyhteistyön laatua arvioidaan
- tuntee heikosti yrityksen jakelutievaihtoehdot koti- ja kansainvälisillä markkinoilla
- ei tunne yrityksen laatu/ympäristö/työturvallisuuspolitiikan tavoitteita eikä niiden mittareita
- ei tiedä mistä tekijöistä logistiikkakustannukset muodostuvat
- ei tiedä mitä sidotun pääoman tuottoasteella tarkoitetaan
- ei tunne kotimaisia tai kansainvälisiä toimituslausekkeita
- ei omaa valmiuksia osallistua oman työn tai työryhmän työn kehittämiseen.

6 § Esimiesvalmiudet

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja ymmärtää ihmisten ja toimintojen johtamisen merkityksen organisaation kilpailutekijänä. Hän arvostaa työovereitaan ja saamaansa rakentavaa palautetta. Hän kannustaa työovereitaan ja työyhteisöään jatkuvaan osaamisen kehittämiseen uusissa ja muuttuvissa asioissa. Hän ottaa työssään huomioon vastuunsa ympäristön turvallisuuden edistämisestä ja perustyöturvallisuudesta.

Tutkinnon suorittaja on yhteistyökykyinen ja edistää aktiivisesti organisaation yhteistoiminnallisuutta. Hän ymmärtää niin yksilön kuin ryhmänkin käyttäytymisen psykologiaa ja lainalaisuuksia vuorovaikutustaitojensa sekä itseohjautuvuutensa kehittämiseksi. Tutkinnon suorittaja reagoi nopeasti erilaisissa tilanteissa, hänen päätöksentekonsa on harkittua ja hän löytää vaihtoehtoisia ratkaisuja eri tilanteissa. Kyetäkseen toimimaan myönteisesti vuorovaikutuksessa erilaisten ihmisten kanssa hän tiedostaa omat voimavaransa ja kykenee suhteuttamaan ne muuttuvaan työympäristöön ja tehtäviinsä. Tutkinnon suorittaja ymmärtää vastuunsa työstään yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Hän ymmärtää avoimen viestinnän merkityksen sekä esimiehen viestintävastuun ja alaisten odotukset informaation saannissa. Tutkinnon suorittaja hallitsee kokous- ja neuvottelukäytännön.

Tutkinnon suorittaja tuntee työlainsäädännön periaatteet ja työsopimuslain sekä oman alansa työehtosopimuksen keskeiset asiat samoin kuin työnantajaa ja työntekijää koskevat oikeudet ja velvoitteet sekä toimii niiden mukaisesti. Hän pystyy erittelemään oman työpaikkansa henkilöstön työhönottokriteerit.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääasiassa yrityksessä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten kirjallisten selvitysten, simuloitujen tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittajan arvioinnissa tulee erikoisesti kiinnittää huomio hänen kykynsä arvioida omaa tapaansa toimia sekä seuraaviin arvioinnin kohteisiin:

- oman organisaation toiminnan ymmärtäminen
- yhteistyö- ja viestintätaidot
- työlainsäädännön, työsopimuslain sekä oman alan työehtosopimuksen keskeisten asioiden tunteminen
- oman yrittäjämäisen toiminnan aktivointi ja työn kehittäminen
- oman työn arvostaminen, arvioiminen ja kokonaisuuteen liittäminen

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tuntee oman organisaationsa arvot ja kulttuurin ja osaa kytkeä ne luontevalla tavalla oman toiminnan kehittämiseen
- tuntee työmotivaation ja työtyytyväisyyteen vaikuttavat tekijät niin, että pystyy luomaan hyvän työilmapiirin sekä toimimaan kannustavana työtoverina
- osaa arvioida vastuualueensa tai työryhmänsä henkilöstön ammatti- ja yhteistyövalmiuksia sekä kannustaa heitä kehittämään omaa osaamistaan
- osaa sovitella rakentavasti ristiriitatilanteita työyhteisössään
- osaa analysoida esimiesvalmiuksiaan ja laatia oman henkilökohtaisen kehittymisohjelman
- tuntee oman työnsä ja yksikkönsä työn tavoitteet, osaa määrittää niiden mittareita ja ymmärtää seurannan merkityksen
- toimii johdonmukaisesti esimiesvalmiuksia edellyttävissä tilanteissa ja osaa edistää sisäistä yrittäjyyttä omalla työpaikallaan
- tuntee henkilöstörekrytoinnin niin, että pystyy osallistumaan varasto-työntekijöiden valintaan
- osaa työhön perehdyttämisen keskeisimmät tavoitteet ja vaiheet sekä ymmärtää perehdyttämisen merkityksen työmotivaation, viihtyvyyden, työturvallisuuden ja laatutyön kannalta
- pystyy osallistumaan oman yksikkönsä henkilöstön kehityssuunnitelman laadintaan
- tuntee työlainsäädännön periaatteet ja osaa soveltaa työyhteisöön työsopimuslain ja oman alansa työehtosopimuksen perusasioita
- hallitsee selkeän suullisen ja kirjallisen ilmaisutaidon sekä pystyy esittelemään vastuualueensa asioita ja neuvottelemaan niistä sidosryhmien kanssa.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei piittaa omassa toiminnassaan työlainsäädännöstä tai ei tunne sitä ja sallii lakien ja määräysten vastaisen toiminnan

- vähättelee perehdyttämisen, opastamisen ja kehittämisen merkitystä osaavien työsuoritusten edellytyksenä
- ei kykene selviin toimeksiantoihin ja työtehtävien delegointiin
- ei kykene toimimaan kannustavana työtoverina
- ei kykene tavoitteiden määrittämiseen eikä etenemään suunnitelmallisesta tavoitteita kohti
- ei kykene tasapuoliseen ja oikeudenmukaisesti kohtelevaan kanssakäymiseen työyhteisössään
- ei tunne työlainsäädännön, työsopimuslain tai oman alansa työehtosopimuksen keskeisiä perusasioita
- ei kykene omaksumaan tietoa toimintaympäristöstään ja tulkitsemaan sitä realistisella tavalla
- ei kykene neuvottelemaan rakentavasti sidosryhmien kanssa.

7 § Vaarallisten aineiden varastointi ja käsittely

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja tietää aineiden ja kemikaalien ryhmät, joihin sovelletaan asetusta vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastoinnista. Hän osaa käyttää erilaisia tiedonhankintakanavia löytääkseen tietoja vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastointiin liittyvistä laeista ja asetuksista, säännöksistä ja määritelmistä sekä varastoinnin turvallisuusvaatimuksista.

Tutkinnon suorittaja tietää laajamittaisen- ja vähäisen vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastoinnin erot sekä yleiset vaarallisten aineiden ja kemikaalien säilyttämistä koskevat määräykset. Hän tuntee ohjeet vaarallisten aineiden pakkauksista varastoinnin kannalta. Tutkinnon suorittaja tuntee yrityksensä turvallisuusohjeet ja noudattaa niitä. Hänellä on EA1-koulutus tai hän on hankkinut vastaavat tiedot.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisessa varastotyöympäristössä tavanomaisten varastotyötehtävien yhteydessä edellyttäen, että yritys varastoi vaarallisia aineita ja kemikaaleja. Ammattitaito voidaan myös osoittaa suorittamalla vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetun asetuksen 59/1999 21 §:n mukainen koulutus. Näyttöä voidaan täydentää erillisten kirjallisten selvitysten, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittajan arvioinnissa tulee erikoisesti kiinnittää huomio seuraaviin arvioinnin kohteisiin:

- vaarallisten aineiden ja kemikaalien ryhmien tunnistaminen
- vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastojen perusvelvoitteiden tuntemus ja ymmärtäminen
- yrityksen turvallisuusohjeiden tuntemus ja ymmärtäminen

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- on suorittanut vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetun asetuksen 59/1999 21 §:n mukaisen koulutuksen tai tietää vaarallisten aineiden ja kemikaalien ryhmät
- tietää mitkä lait ja asetukset säätelevät vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastointia
- tietää vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastoinnille asetettavat turvallisuusvaatimukset sekä varastojen perusvelvoitteiden määräytymisen luvan- ja ilmoituksenvaraisuuksissa sekä suuronnettomuusvaaran torjunnassa
- osaa määrittää kuuluuko varasto luvan- vai ilmoituksenvaraisuuden piiriin Teollisuuskemikaaliasetuksen liitteen 1 avulla
- osaa selvittää vaarallisten aineiden pakkauksille ja merkinnälle asetettavat keskeisimmät vaatimukset varastoinnissa
- löytää yrityksen turvallisuusohjeet ja osaa tulkita niitä
- selvittää yrityksen sammutus- ja ensiapukaluston sijainnin
- osaa antaa perusensiavun sekä hälyttää apua, palokunnan ja ambulanssin tarvittaessa.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- tunnistaa heikosti vaarallisten aineiden ja kemikaalien ryhmät
- ei tiedä mitkä lait ja asetukset säätelevät vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastointia
- ei tunne vaarallisten aineiden ja kemikaalien varastoinnille asetettavia perusturvallisuusvaatimuksia
- ei tiedä yrityksen sammutus- ja ensiapukaluston sijaintia
- ei osaa tulkita yrityksen turvallisuusohjeita.

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja tuntee kotimaiset ja kansainväliset kuljetuspalveluvaihtoehdot sekä niihin liittyviä lisäpalveluja. Hän tuntee sekä kotimaiset että kansainväliset toimituslausekkeet ja lähettäjän vastuut kuljetustapahtumassa sekä keinoja vahinkoriskien hallintaan.

Tutkinnon suorittaja tuntee yrityksen tärkeimpien asiakkaiden toimitusaikataulut ja käytettävät kuljetuspalveluvaihtoehdot. Hän osaa laskea tarvittavan lastitilan ja tehdä kuljetustilauksen sekä kotimaan että kansainvälisissä kuljetuksissa. Tutkinnon suorittaja tuntee kuljetuskustannusten muodostumiseen vaikuttavat tekijät sekä rahdin muodostumisperiaatteet kotimaan maantiekuljetusten yleisimpien rahditusperusteiden mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja tuntee liikennöinnin ympäristölle aiheuttaman rasituksen ja pyrkii vähentämään sitä omassa vaikutuspiirissään olevissa kuljetustapahtumissa. Hän tuntee kuljetusvahinkojen syntymisen syyt ja ehkäisee niitä omassa työssään. Tutkinnon suorittaja osaa arvioida kuljetuspalveluvaihtoehtojen laatua.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito ja sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä soveltamistaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisessa varastotyöympäristössä tavanomaisten ajojärjestelyyn liittyvien työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää yrityksen suoritetilastojen tietojen, erillisten kirjallisten selvitysten, kehitystehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittajan arvioinnissa tulee erikoisesti kiinnittää huomio valintojen perustelukykyyen ja päivittäisen ajojärjestelytoiminnan tehokkuuteen ja taloudellisuuteen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tietää erilaisten kuljetuspalveluvaihtoehtojen toimintaperiaatteet sekä kotimaan että kansainvälisissä kuljetuksissa sekä niiden soveltuvuuden erilaisiin kuljetustarpeisiin
- hallitsee työpaikkansa päivittäisen kuljetussuunnittelun sekä siihen mahdollisesti käytettävän tietojärjestelmän käytön
- ymmärtää aikataulujen merkityksen sekä sen, miten aikataulujen pitävyyteen voi vaikuttaa
- osaa perustella tekemänsä kuljetuspalveluvaihtoehtoalinnat
- tuntee erilaiset kuormatilat ja osaa tehdä rahtitilaa koskevia laskelmia
- osaa laskea lähetyksen rahdituspainon kotimaan kappaletavarakuljetuksissa

- pystyy käsittelemään kotimaisia ja kansainvälisiä kuljetusdokumentteja asiantuntevasti
- tuntee Tiekuljetussopimuslain ja sekä koti- että kansainväliset toimituslausekkeet, kykenee selvittämään niiden merkityksen kuljetustapahtumassa sekä keinoja vahinkoriskien hallintaan
- ymmärtää syyt kuljetusvahinkojen syntymiseen ja tietää keinoja niiden ehkäisemiseksi sekä pystyy ohjaamaan kuljettajia kuorman sijoittelussa ja sidonnassa
- tuntee tavarakuljetusten ympäristövaikutukset ja keinoja niiden vähentämiseksi.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- tuntee heikosti työpaikkaansa liittyviä kuljetussuunnittelun käytäntöjä eikä kykene järjestelemään ja suunnittelemaan kuljetuksia lyhyellä aikavälillä
- ei osaa suorittaa rahtitilaa tai rahdituspainoa koskevia laskelmia
- tuntee vain vähän vastuuta kuljetusvahinkojen estämiseksi.

9 § Yrittäjyys

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja ymmärtää logistiikkatoiminnot yritysten keskeiseksi kilpailutekijäksi, tietää logistiikassa tapahtuneet muutokset sekä niiden vaikutukset varasto- toimintoihin. Hän ymmärtää ja pystyy arvioimaan varastopalveluyrittäjätoimintaa omasta näkökulmastaan mahdollisena tulevana yrittäjänä. Tutkinnon suorittaja osaa tarkastella varastopalveluyrityksen toiminnan käynnistämisen mahdollisuuksia ja riskejä. Hän tuntee erilaisia yritystoiminnan aloitustapoja ja -muotoja.

Tutkinnon suorittaja osaa kehittää yhdessä asiantuntijoiden kanssa karkean liikeidean ja tietää, millaisia taloudellisia, tuotannollisia ja henkisiä voimavaroja yritystoiminnan aloittaminen vaatii. Hän kykenee laatimaan yhdessä asiantuntijoiden kanssa itselleen toteuttamiskelpoisen varastopalveluyrittäjänä toimimisen liikeidean.

Tutkinnon suorittaja ymmärtää asiakassuhteiden ja muiden yhteistyösuhteiden merkityksen osana menestyvää yritystoimintaa ja kykenee tältä pohjalta kehittämään näitä suhteita. Hän osaa toimia yritystoiminnan talouden tärkeimpiä periaatteita noudattaen. Tutkinnon suorittaja pystyy tarkastelemaan myös suunnittelemansa yrityksen resurssitarvetta.

Tutkinnon suorittaja tuntee yritystoimintaan liittyvää keskeistä lainsäädäntöä sekä yrittäjän asemaan ja työttömyysturvaan liittyviä perusasioita. Hän osaa hankkia yrityksen perustamisessa ja toiminnan eri vaiheissa tarvitsemaansa tietoa ja asiantuntijapalvelua.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan laatimalla yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä kehittämissuunnitelma, jossa tutkinnon suorittaja työstää yritysideaansa toimivaksi liikeideaksi.

Yrittämisen tiedot ja taidot arvioidaan aitona yrittäjyyteen liittyvänä toimintana. Keskeinen osa näyttöä on pitkäjänteinen yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä hanke, jossa tutkinnon suorittaja työstää liikeideaansa toteuttamiskelpoiseksi logistiikka-alan liike- tai palveluyritykseksi. Toimivan liikeidean kehittämisessä tutkinnon suorittajan tulee tarkastella toimintaympäristöä erityisesti varastopalvelu-alalle aikovan yrittäjän näkökulmasta.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittajan arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota erikoisesti seuraaviin arvioinnin kohteisiin:

- omien yrittäjävalmiuksien arviointi ja oman yrittäjyyttä tukevan kehittymisen suunnittelu
- yritystoiminnan käynnistämässä tarvittavien perusvalmiuksien laaja tuntemus ja keskeisten asioiden hallinta
- asiantuntijapalvelujen käyttö ja tietolähteiden hyödyntäminen

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tietää millaiset arvot ja henkilökohtaiset valmiudet tukevat yrittäjänä menestymistä, jotta hän osaa arvioida itseään ja omaa mahdollista yrittäjyyttään ja tehdä yrittäjänä kehittymistä koskevia päätelmiä ja ratkaisuja
- arvostaa omaa ammattitaitoaan ja osaa myös tuoda sen esille
- on tutustunut varastopalveluyrityksen toimintaan niin, että osaa tarkastella sen tulevaisuuden näkymien ja kehityksen sekä markkinoiden tilan mahdollisuuksia oman mahdollisen yritystoiminnan käynnistämisen kannalta
- tietää, millaisia vaihtoehtoja yritystoimintaa aloittava voi harkita ja tuntee yleisimmät Suomessa käytetyt ratkaisut, mm. yritystoiminnan muodot, aloittamistoimenpiteet, vastuut ja tarvittavat resurssit sekä riskit ja osaa keskustella asiantuntijoiden kanssa oman mahdollisen yritystoimintansa vaihtoehtoista
- osaa yhdessä asiantuntijoiden kanssa kehittää omaa yritysideaansa niin, että tuottaa yritykselleen toimivan liike/palveluidean ja ottaa sitä kehittäessään huomioon markkinoiden kysyntä- ja kilpailutekijöitä sekä oman idean toimivuuden kannalta olennaisia erilaistamistekijöitä
- osaa tulkita yrityksen tilinpäätöstä mm. pääomien, varallisuuden, maksukyvyyn ja tuloksen suhteen
- ymmärtää kustannuslaskennan periaatteet ja tietää mitkä markkinalähtöiset tekijät tulee myös huomioida, jotta osaa hinnoitella tuotteita järkevästi

- osaa laatia yritykselleen karkean tulosenusteen ja hankkia tietoa ja asiantuntijapalveluja alan yritystoiminnan verotuskysymysten ratkaisemiseen
- tuntee yritystoiminnan aloittamisen lakisääteiset toimet ja tietää mistä voi tarvittaessa saada asiantuntijapalveluja yritystoiminnan käynnistämiseksi.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei omaa yrittäjämäistä asennetta eikä osaa arvioida omia yrittäjävalmiuksiaan
- ei kykene oman yrittäjyyttä tukevan kehittymisen suunnitteluun
- ei hallitse yritystoiminnan käynnistämiseksi tarvittavia perusvalmiuksia
- ei osaa käyttää hyväkseen asiantuntijapalveluja tai erilaisia tietolähteitä liiketoimintasuunnitelman laatimisessa.